

KATHLEEN GRISSOMOVÁ

DIEVČA
Z
KUCHYNE

„Tento román odvádza dôležitú prácu.“ – Alice Walker

AKTUELL

DIEVČA
Z
KUCHYNE

KATHLEEN GRISSOMOVÁ

AKTUELL

Dielo je autorsky chránené. Všetky práva, najmä rozmnožovať a rozširovať, rovnako ako právo prekladu, sú vyhradené. Žiadna časť tohto diela sa nesmie bez písomného súhlasu majiteľa autorských práv reprodukovať, spracovávať, rozmnožovať alebo rozširovať vo forme fotokópií, mikrofilmov a ani inými metódami použitia elektronických systémov ukladania do pamäte.

Táto kniha je fikcia. Všetky postavy, mená, charaktery, miesta a udalosti sú dielom autorkinej fantázie a akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami, žijúcimi alebo mŕtvymi, s obchodnými záležitosťami, udalosťami alebo miestami je celkom náhodná.

Kathleen Grissomová: Dievča z kuchyne

Z anglického originálu *The Kitchen House*, ktorý vydalo vydavateľstvo Touchstone, a division of Simon @ Schuster, New York, USA.

Copyright © 2010 by Kathleen Grissom

All rights reserved.
Všetky práva vyhradené.

Translation © Helena Šajgalíková 2023

Front cover image © Jeff Cottenden
Back cover image © Elisa Lazo/Arcangel Images

Redakčne upravila: Ivana Fábryová
Sadzba a zalomenie: Samuel Ryba – Design Ryba

Tlač: FINIDR, s.r.o., Český Těšín, Česká republika

Vydal AKTUELL vydavateľstvo, s.r.o., Bratislava, Slovenská republika
Slovak edition © AKTUELL 2023

ISBN 978-80-89873-31-9

*Venujem svojim milovaným rodičom,
Tedovi a Catherine Doepkerovým,
a svojej drahej mentorke Eleanore Drewry Dolanovej.*

PREDHOVOR

1810

Lavinia

VZDUCH NAPLŇNAL ŠTIPEĽAVÝ DYM a mňa premkol nový strach. Dostala som sa na známy chodník a uháňala vpred. Úplne som zabudla na dcéru, ktorá sa so mnou snažila udržať krok. Nohy ma neposlúchali, nebola som zvyknutá takto rýchlo bežať, a plúca mi hrozili, že skončia v plameňoch. Zakázala som si myslieť na to, že prichádzam neskoro, a všetku silu som sústredila na jediný cieľ – dostať sa k domu.

Potom som sa rozhodla zle. Chcela som si urobiť skratku cez potok, zišla som z chodníka a snažila sa prebehnúť pomedzi kríky, kde som sa na vlastné zdesenie zachytila. Celou silou som si potiahla dlhú modrú sukňu, až sa odtrhla z trňov černicového kríka, do ktorých sa zamotala. Kým som sa vyslobodzovala, Elly ma dobehla. Zavesila sa mi na ruku a vzlykajúc sa ma snažila zastaviť. Aj keď sedemročné dieťa nie je pre dospelú ženu nijakým partnerom, bojovala so mnou celou silou, ktorú znásoboval jej vlastný strach. V tom ošiali som ju zhodila na zem. Neveriacky na mňa pozrela.

„Zostaň tam!“ zaúpela som. Zvrtla som sa a zasa sa rozbehla po chodníku, kým som sa dostala k potoku. Chcela som ho prebrodiť po kameňoch v plytkej vode, ale bola chyba nevyužiť si topánky. Na polceste som sa na skale pošmykla a s čľapotom spadla do vody. Studená voda ma šokovala. Chvíľu som v nej len nehybne sedela a prúd okolo mňa bublal. Keď som zdvihla zrak,

na druhej strane som zazrela našu chladiareň. Sivá budova mi pripomenula, ako som blízko domova. Postavila som sa. Sukňa nasiaknutá vodou bola ťažká, a tak som sa potácajúc vydala cez potok a pridržala sa vytrčajúcich sa skál.

Na úpätí kopca som sa predklonila, aby som sa nadýchla. Akosi sa Elly zasa zjavila po mojom boku a tentoraz sa ako mačiatko zadrápila do mojej vlhkej sukne. Zhrozila som sa, keď som si uvedomila, čo azda pred sebou uvidí, no bolo už neskoro, a tak som ju len chytila za ruku a spolu sme stúpali do kopca. Zmrzla som. Aj Elly to videla a zavzlykala. S plačom mi pustila ruku a klesla na zem. Ja som ako v sne kráčala pomaly ďalej.

Náš košatý starý dub stál takmer na kopci, bujné zelené lístie vrhalo tieň na silnú vetvu, ktorá sa skláňala pod ťarchou visiaceho tela. Oči mi odmietli poslušnosť a nedokázala som sa tam ešte raz pozrieť, ale stihla som spoznať zelený šál a doma vyrobené topánky smerujúce špicami nadol.

PRVÁ KAPITOLA

1791

Lavinia

V TÚ JAR ROKU 1791 som nepochopila, že to ma trauma zo straty obrala o pamäť. Jediné, čo som si uvedomovala, bol ochromujúci strach, lebo keď som sa prebrala medzi debnami a vrecami, nevedela som, kde sa nachádzam. Dokonca som si nemohla spomenúť ani na svoje meno. Po mesiacoch drsnej cesty som bola slabá, a keď ma ten muž vytiahol z voza, pritisla som sa o jeho široké ramená. Nepáčilo sa mu to a hneď mi rozťahal ruky, aby ma posadil. Začala som plakať a opäť sa k nemu načiahla, ale odstrčil ma k starému černochovi, ktorý sa k nám prihnal.

„Jacob, vezmi ju,“ prikázal muž „Daj ju Belle. Dávam jej ju na prácu v kuchyni.“

„Áno, kapitán.“ Starec upieral zrak na zem.

„James! James, ty si doma!“ ozval sa ženský hlas. S nádejou som uprela zrak na obrovský dom pred sebou. Bol postavený z dosák natretých nabielo a celý predok lemovala veranda. Podperné stĺpy ovíjal zelený vinič a po každej strane širokého schodiska rástla fialová vistéria. Vzduch bol presýtený silnou vôňou skorého aprílového rána.

„James, prečo si nenapísal ani slovo?“ v rannej hmle pokračovala žena spevavým hlasom.

S rukami v bok sa muž ohol dozadu, aby lepšie videl. „Ženuška moja, varujem ťa. Prišiel som domov za tebou. Bude lepšie, ak zideš dolu, kým neprídem ja hore.“

Postava hore pri okne na poschodí, ktoré bolo podľa všetkého otvorené až na zem, sa nahlas rozosmiala. Akoby bola z bielej peny s prikrývkou vlajúcich gaštanových vlasov. „Nie, nie, James! Nepribližuj sa, kým ťa neumyjú.“

„Pani Pyková, pripravte sa!“ vykrikol a prekročil prah. Vnútri naďalej rušil pokoj toho miesta. „Kde sú všetci?“ začula som ho vykriknúť: „Som doma!“

Rozbehla som sa za ním, ale čierny stavec ma schmatol za pažu a pridržal. Začala som s ním zápasiť, no zdvihol ma do vzduchu, až som hrôzou skríkla, a rýchlo ma niesol do zadnej časti domu. Dom stál na kopci a opodiaľ nás obkolesovali nižšie vršky. Ozval sa roh. Zvuk ma ešte väčšmi vydesil a začala som biť svojho väzniteľa. Prudko mnou zatriasol. „Už aj prestať!“ Zízala som naňho, hľadela na tú neznámu tmavú pokožku, ktorá ostro kontrastovala s bielymi vlasmi, a načúvala jeho dialektu takému zvláštnemu, že som mu sotva rozumela. „Prečo ty so mnou bojovať?“ spýtal sa. Bola som zo všetkého úplne vyčerpaná, a tak som si bez slova len položila hlavu na mužovo plece. On zatiaľ pokračoval do obytnej kuchyne.

„Belle?“ vykrikol stavec. „Belle?“

„Ujo Jacob? Pod' dnu,“ ozval sa ženský hlas. Keď nohou otvoril drevené dvere, zaškrípali.

Ujo Jacob ma postavil na nohy a po schodoch som zazrela schádzať mladú bielu ženu. Rýchlo k nám podišla omotávajúc si zelený kalikový pás okolo hustých čiernych lesklých vlasov. Len čo ma zbadala, veľké zelené oči jej od prekvapenia išli vypadnúť. Nevyzerala tak cudzo ako stavec, ktorý ma k nej priniesol, a to ma upokojilo, pretože aj keď sa jej svetlohnedá pokožka líšila od mojej, jej črty sa mojím väčšmi podobali.

Ozval sa ujo Jacob. „Kapitán poslať to decko tebe. On hovoríť, ona patriť do obytnej kuchyne.“

„Čo si ten človek myslí? Nevidí, že je biela?“ Žena si ku mne čupla a otočila si ma k sebe. „Bola si chorá?“ pokrčila nosom. „Tie šaty musím spáliť. Si samá koš' a koža. Chceš niečo jesť?“ Vytiahla mi palec z úst a spýtala sa, či viem hovoriť. Nedokázala som vydať ani hláska a len som sa zmätene obzerala v snahe pochopiť, kde som.

Belle podišla k obrovskému kozubu, ktorý sa rozprestieral po celej dĺžke miestnosti. Do dreveného hrnčeka naliala horúce mlieko, ešte sa z neho parilo. Len čo mi ho priložila k ústam, hltavo som si upila. Telo mi zachvátila neovládateľná triaška. Začala som vracat' a vzápätí som stratila vedomie.

ZOBUDILA SOM SA NA PRIČNI na poschodí. Len čo som si uvedomila, že sa mi ešte nevrátila pamäť, od strachu som sa bála aj pohnúť. Bolela ma hlava, ale keď som si ju počúchala rukami, s hrôzou som ich odtiahla. Dlhé vlasy mi ostrihali nakrátko.

Vydrhli ma doružova a pokožka pod drsnou hnedou košeľou, ktorú som mala na sebe, bola jemná. Od vône neznámeho jedla, ktorá stúpala otvoreným schodiskom z kuchyne na prízemí, sa mi obracal žalúdok. Palec v ústach ma upokojoval, a tak som sa utíšila, zatiaľ čo som si prezerala miestnosť. Z kolíkov na stene viseli šaty, na jednej strane stála bokom posteľ z dosák a vedľa nej malá jednoduchá komoda. Cez otvorené okno bez záclon prenikali do miestnosti slnečné lúče a zvonku sa znenazdajky ozval detský smiech. Pripadal mi taký známy, až som zabudnúc na všetko vyskočila z postele a pribehla k oknu. Jasné svetlo bolo také pichľavé, že som si musela oboma rukami zatieniť oči. Prvé, čo som zazrela, bola zelená plocha. Keď som sa však rozhládela, zbadala som chodník. Pretínal veľkú ohradenú záhradu a viedol k zrubu, kde na schodíkoch sedeli dve čierne dievčatká. Pozorovali akúsi scénu pri veľkom dome. Naklonila som sa a zazrela rozložitý dub. Z hrubej nevysokej vetvy tam dievča na hojdačke spievalo chlapcovi za sebou.

Zakaždým, keď rozhojdal hojdačku, malé modrooké blondavé dievčatko zvýsklo. Vysoký chlapec sa rozosmial. A o chvíľu to zopakoval. Ten smiech som poznala. Hnaná nádejou som zbehla po drevených schodoch, vyletela von z kuchynských dverí a utekala k nim hore vrškom. Chlapec zastavil hojdačku a obaja na mňa zízali. Mali prenikavo modré oči a z oboch priam vyžarovalo pevné zdravie.

„Kto si? Odkiaľ si?“ spýtal sa chlapec. Žltá hriva mu v slnečných lúčoch žiarila.

Len som na nich nemo zízala. Sklamaním som onemela. Chlapca som nepoznala.

„Som Marshall,“ opäť sa mi prihovoral, „a toto je moja sestra Sally.“

„Mám štyri roky,“ ozvala sa Sally, „a ty máš koľko?“ Hľadiac na mňa spod previsajúceho okraja bielej baretky vykopla nohou v modrých topánkach do vzduchu.

Nedokázala som nájsť hlas na to, aby som odpovedala. Zalial ma pocit vďačnosti, keď Marshall odo mňa odvrátil pozornosť tým, že zasa rozhojdal hojdačku. „Koľko rokov mám ja?“ spýtal sa sestry.

„Ty máš dva roky,“ odvetila Sally a snažila sa ho dotknúť špičkou topánky.

„Nie, to teda nie,“ zasmial sa Marshall. „Mám jedenásť.“

„Nie, máš dva,“ natáhovala ho Sally. Zjavne si známú hru užívala.

Zrazu som sa ocitla v Bellinom náručí. „Pod' dnu,“ ozvala sa ostro, „budeš pri mne.“

V obytnej kuchyni ma Belle usadila na pričnu oproti tmavohnedej žene, ktorá dojčila dieťa. Len som na ňu hľadela dychtiac po rovnakej intimite. Matka na mňa pozrela, a hoci bola mladá, pod očami sa jej rýsovali hlboké vrásky.

„Ako sa ty volať?“ spýtala sa. Keď sa nedočkala odpovede, pokračovala: „Toto byť moje dieťa Henry,“ a dodala „a ja byť jeho mama, Dory.“

Dieťa sa znenazdajky odtiahlo od prsníka a prenikavo vykričlo. Strčila som si palec do úst a schúlila sa.

NETUŠIAC, ČO SA ODO MŇA OČAKÁVA, zostávala som na prični v kuchyni. Počas tých prvých dní som sústredene pozorovala Belline pohyby. Nemala som chuť na jedlo, a keď naliehala, aby som predsa len niečo zjedla, žalúdok sa búrlivo bránil a vyprázdnil sa. Zakaždým, keď mi prišlo zle, bolo treba upratovať. Ako rásťla Bellina frustrácia zo mňa, tak vo mne stúpala strach z toho, že ju nahnevám. V noci som spávala na prični v rohu Bellinej časti na poschodí. Druhú noc som nemohla spať, a tak som podišla k jej posteli a stála som tam. Zvuk jej hlbokého dýchania ma upokojoval.

Určite som ju vystrašila, lebo keď sa prebudila, ostro na mňa skríkla, aby som sa pobrala späť do svojej postele. Vystrašenejšia než predtým som rýchlo odcupitala.

Tma mi naháňala strach a každou nocou som sa cítila stratenejšia. Hlava mi išla prasknúť, čo som sa urputne snažila spomenúť si na niečo o sebe. Našťastie úlava zo všetkého toho žiaľu prichádzala pred východom slnka, keď kohúty a zvuk rohu vyzývali všetkých, aby sa zobudili. Potom sa k Belle v kuchyni pripojila ďalšia žena, Mama Mae. Obe ženy vychádzali spolu dobre, ale čoskoro som vycítila, že i keď v kuchyni velila Belle, Mama Mae velila Belle. Mama Mae bola statná žena a nič na nej nebolo jemné. Bola rozumná a neprestajne v pohybe ako elektrický prúd. Jej rýchlosť naznačovala, že lenivosťou netrpí. Medzi flakátymi zubami od tabaku držala fajku z kukuričného šúľku. Len zriedka ju mala zapálenú a vlastne ju len ohrýzala. Po čase som prišla na to, že ju má na rovnaký účel ako ja palec v ústach. Bola by som sa jej bála ešte väčšmi, ak by ma hneď na začiatku nebola obšťastnila úsmevom. Pri ňom jej tmavohnedá tvár, nevýrazné črty a čierne oči zvráskaveli tak, až vyžarovali láskavosť.

V nasledujúcich dňoch som sa už väčšinou snažila nejesť, ani nespáť. V to ráno, keď ma Mama Mae kontrolovala, Belle nás len z diaľky pozorovala. „Je tvrdohlavá. Keď ju donútim jesť, len to vyvracia, tak jej teraz dávam len vodu. Ved' už čoskoro pocíti hlad,“ vravela Belle.

Mama mi pevnou rukou chytila tvár. „Belle!“ vyrazila ostro. „Toto decko s tebou nebojovať. Ono byť vážne choré. Bud' ho ty donútiť jesť, alebo ty oň prísť.“

„Nechápem, prečo ju kapitán dáva mne. Ja mám dosť práce.“

„Belle, ty nikdy nemyslieť, že keď ja prvýkrát zistíš, že oni ťa dať do obytnej kuchyne, ja som tak myslieť o tebe?“

„No, ja som si istá, že som nikdy nerobila taký neporiadok a celú som ťa neovracala.“

„Nie, ale ty byť asi v jej veku, možno vtedy šesť, sedem. A ty byť tu narodená, aj tu vyrastať, aj tu zostať,“ hrešila ju Mama Mae.

Belle mlčala, no potom už nebola na mňa taká prisna.

Neskôr v ten deň Mama Mae zabila sliepku. Navarila mi slepačiu polievku a môj žalúdok po prvý raz zvládol niečo iné ako vodu. Po niekoľkých dňoch liečby touto výživnou tekutinou som začala jesť a neskôr som udržala aj tuhú stravu. Keď som už bola živšia, začala ma Belle spovedať. Nakoniec som pozbierala všetku odvahu a dokázala sa priznať, že nemám pamäť. Neviem, či to spôsobil môj cudzí prízvuk alebo Bellino prekvapenie z tej informácie, no len zostala na mňa neveriacky zízať. Veľmi mi odľahlo, že sa na nič nepýtala. A len čo sa situácia konečne začala upokojuvať, zavolali Belle aj mňa do veľkého domu.

Belle bola nervózna. Donekonečna ma česala, až to nakoniec vzdala a hlavu mi obkrútila šalom, aby zamaskovala celý ten neporiadok, ktorým boli moje vlasy. Mala som oblečenú novú hnedú košeľu pod kolená, cez ňu mi Belle uviazala bielu zásteru, ktorú narýchlo ušila z obrusu.

„Necmúľaj si palec.“ Vytiahla mi Belle z úst opuchnutý palec. Sklonila sa ku mne a donútila ma pozrieť jej do očí. „Nech sa ťa pýta na čokoľvek, ty len povieš, áno, madam. To je všetko, ty len povieš, áno, madam. Rozumieš?“

Rozumela som len málo z toho, čo sa odo mňa očakáva, ale v snahe utíšiť Bellinu úzkosť som prikývla.

KRÁČALA SOM POMALY ZA BELLE po tehlou dláždenom chodníku, ktorý viedol na zadnú verandu. Ujo Jacob, kým nám pridržal dvere, vážne kývol hlavou. „Vy očistiť nohy,“ ozval sa.

Zastala som, aby som si z bosých nôh zotrela jemný prach a piesok. Keď som prekročila prah, pod nohami som začítala hladkosť vylešteného dreva. Ďaleko vpredu boli otvorené vchodové dvere a dlhou halou povieval jemný vánok, preletel popri mne a von zadným vchodom. V to prvé ráno som si nevšimla mahagónový bielizník, ktorý stál v hale na stráži, ani som nezaregistrovala vysoký modrobiely ľaliovník hrdo vystavený ako posledná investícia spoza mora. Dobre som si však spomínala na hrôzu, ktorá ma zachvátila, keď ma priviedli do jedálne.

„Dobre! Tu sú!“ zahrmel kapitánov hlas.

Malá Sally pri pohľade na mňa zvrýskla: „Pozri, Marshall! Tu je to dievča z kuchyne. Mama, môžem sa s ním hrať?“

„Nepribližuj sa k nemu,“ odpovedala žena, „Vyzerá choré. James! Nech už má čokoľvek...“

„Upokoj sa, Martha. Nemal som na výber. Rodičia zomreli a dlžili mi cestovné. Buď pôjde so mnou, alebo ho budem musieť vylúčiť z inventára. Bolo choré. Nebol by som zaňho dostal ani cent.“

„Bolo samo?“

„Nie, malo brata, ale jeho nebolo ťažké niekam umiestniť.“

„Prečo si ho dal do obytnej kuchyne?“ spýtal sa Marshall.

„Čo som mohol iné urobiť?“ zareagoval otec. „Na to, aby bolo na úžitok, ho treba zaučiť.“

„Ale prečo ňou?“ kývol Marshall smerom k Belle.

„Synček, to stačí,“ odvetil kapitán a kývol mi, aby som pristúpila bližšie. „Pod' sem, len pod'.“ Aj keď bol teraz čerstvo oholený a oblečený v čistých šatách, spoznala som ho ako muža, ktorý ma vzal z voza.

Nebol vysoký, ale statná postava a zvučný hlas z neho robili muža, ktorého prítomnosť sa nedala nevšimnúť. Sivé vlasy mal vzadu zviazané a ponad okuliare nás pozoroval hlbokými modrými očami.

Kapitán uprel pohľad za mňa. „Ako sa máš, Belle?“ spýtal sa.

„Dobre, kapitán,“ odvetila ticho.

„Dobre vyzeráš,“ poznamenal a oči sa mu na ňu usmiali.

„SAMOZREJME, ŽE SA MÁ DOBRE, James, prečo by sa nemala? Len sa na ňu pozri. Také krásne dievča. Nič nežiada, v takom mladom veku a už je šéfka kuchyne a prakticky vlastní svoj krásny domček. Krásky sa ti len tak hrnú, nemám pravdu, Belle?“ Žena rýchlo rapotala vysokým hlasom. Opierala sa lakťom o stôl, zatiaľ čo si opakovane potaľhovala uvoľnený prameň červených vlasov. „Nemám pravdu, Belle? Neprichádzajú a neodchádzajú?“ pokračovala nástojčivo.

„Áno, madam.“ Bellin hlas znel napäto.

„No, no,“ prerušil rozhovor kapitán a opäť mi kývol, aby som pristúpila bližšie. Len čo som sa k nemu dostala bližšie, sústredila som sa na hlboké vrásky, ktoré mu brádzili ošľahanú tvár, keď sa usmial. „Pomáhaš v kuchyni?“ spýtal sa.

„Áno, madam,“ vyhrkla som doslova nasledujúc Belline inštrukcie.

Celá miestnosť vybuchla smiechom, hoci som si všimla, že Marshall sa k smiechu nepripojil.

„Ona ti, ocko, povedala, že áno, madam,“ chichúňala sa Sally. Kapitán sa rozosmial: „Pripadá ti ako *madam*?“

Keďže som si nebola istá, čo mám odpovedať, a keďže som nechápala to neznáme oslovenie, horlivo som pritakala. Opäť zaburácal smiech.

Zrazu kapitán zmenil tón a hlas mu znel ako zvony: „Fanny! Beattie! Upokojte sa, odveďte nás z izby.“

Len vtedy som si všimla dve malé dievčatká s tmavou pleťou. Pamätala som si ich z prvého dňa, keď ma posadili na schody chatrče. Z rozhovorov v kuchyni som sa dozvedela, že sú to šesťročné dvojčatá Mamy Mae. Teraz postávali na druhej strane stola a každé z nich držalo povraz. Povrazy boli pripevnené k veľkému ventilátoru zavesenému na strope, ktorý sa po zatahnutí roztočil nad jedáľenským stolom ako krídlo obrovského motýľa, čím dal do pohybu vzduch. Pre ich nadšený smiech miestnosť zasiahol poriadny vzdušný vír, ale po kapitánovom dôraznom upozornení ich tmavé oči zväžneli a poťahovanie za povrazy spomalilo.

Kapitán sa zvrtol. „Belle,“ spustil, „poradila si si dobre. Udržala si ju pri živote.“ Pohľad uprel na nejaké papiere pred sebou, a keď preletel zrakom celú stranu, obrátil sa priamo na mňa. „Pozrime sa na to. Onedlho budeš mať sedem. Mám pravdu?“

Nevedela som.

V tichu, ktoré nastalo, zašvitorila Sally: „Ja mám štyri roky.“

„To stačí, Sally,“ napomenula ju Miss Martha. Vzdychna si a kapitán na manželku mrkol. Keď si zložil okuliare, aby si ma lepšie prezrel, pod jeho upreným pohľadom som takmer omdlela. „Nevieš, koľko máš rokov? Tvoj otec bol učiteľ, nenaučil ťa počítat?“

Môj otec, pomyslela som si. Ja mám otca?

„Keď zosilnieš, chcem, aby si pracovala v kuchyni,“ pokračoval.
„Dokážeš to?“

V hrudi ma zabolelo a sotva som dokázala dýchať, ale prikývla som.

„Dobre,“ uzavrel debatu, „takže si ťa tu necháme, kým nebudeš dospelá.“ Na chvíľu sa odmlčal a potom dodal. „Máš nejaké otázky?“

Moja túžba vedieť to prevýšila hrôzu, ktorú som pociťovala. Naklonila som sa k nemu. „Ako sa volám?“ podarilo sa mi zašepkať.

„Čože? Čo tým myslíš, že ako sa voláš?“ spýtal sa.

Belle rýchlo začala objasňovať. „Nevie, ako sa volá.“

Kapitán sa na Belle zahľadel, akoby čakal ďalšie vysvetlenie. Keďže už nič nedodala, opäť zablúdil pohľadom do papierov pred sebou. Kým pokračoval, odkašľal si. „Tu sa píše, že sa voláš Lavinia. Lavinia McCartenová.“

Upla som sa na tú informáciu, akoby to bol záchranný čl. Nepamätám sa, ako som vyšla z izby, len ako som sa posadila na priču a počúvala rozhovor uja a Belle o kapitánovi. Belle vravela, že ráno opäť odíde a že večer čaká jeho návštevu.

„Ty chystáš pýtať tie papiere?“ vypytoval sa ujo Jacob.

Belle neodpovedala.

„Ty mu povedať, že ich potrebovať hneď teraz. Miss Martha teba sledovať. Kapitán vedieť, že ona brať tie čierne kvapky, no nevedieť, že ona s nimi piť broskyňový likér. Ty každý deň krajšia, no keď Miss Martha po všetkom tom pití pozrieť do zrkadla, ona vidieť, že vyzerá oveľa staršia než tridsať. Ona ísť po tebe a po nejakom čase to byť ešte horšie.“

Bellin zvyčajne rázny hlas náhle znel odovzdané. „Ale, ujo, ja nechcem odísť. Tu je môj domov. Vy ste moja rodina.“

„Belle, ty dobre vedieť, že ty musieť odísť,“ vyhlásil.

Ich rozhovor sa skončil, len čo si ujo Jacob všimol moje doširoka otvorené oči. „Dobre, dobre, dobre, malá Abinia byť hore,“ poznamenal.

Belle ku mne podišla. „Lavinia,“ prihovorila sa mi a odhrnula mi vlasy z čela, „to meno je celkom ako ty.“

Chvíľu som na ňu pozerala a potom som odvrátila tvár. Bola som ešte stratenejšia než predtým. Vôbec som nemala pocit, že by ma k tomu menu čokoľvek viazalo.

NASLEDUJÚCI VEČER MA POSLALI s Mamou Mae. Nechcela som odísť z obytnej kuchyne, ale Belle na tom trvala. Mama vrela, že jej dvojičky Fanny a Beattie, tie dievčatká, ktoré som videla roztáčať ventilátor, tam budú so mnou. Po ceste ma Mama Mae držala za ruku a zdôrazňovala, že obytná kuchyňa a jej malá chatrč sú naozaj blízko.

Privítali nás Fanny s Beattie. Ja som sa držala v úzadí, chcela som zostať pri Mame Mae, ale dievčatá sa už nevedeli dočkať novej kamarátky. Zatiahli ma do kúta ich malej chatrče k poličke vyrezanej do klady. Tam si ukrývali svoje poklady.

Vyššia z nich, Fanny, bola vodkyňa. Mala Mamin prenikavý pohľad a priamu reč a nohy aj ruky ako žriebä. Beattie bola nízka a baculatá a už teraz vynikala krásou so širokým úsmevom, ktorý podčiarkovali dve jamky na lícach.

„Pozri,“ informovala ma Fanny, zatiaľ čo vyberala z poličky hračky. Podala mi stôl pre bábiky s dvoma stoličkami, vyrobenými z vetvičiek zviazanými dohromady zvieracími šlachami. Beattie mi ukazovala svoju bábiku a podávala mi ju, aby som si ju podržala. Tak hladne som po nej siahla, až na chvíľu zaváhala. Napokon však zvíťazil jej veľkorysý duch a dala mi ju. „Tú urobiť Mama,“ vyhlásila a hrdo sa obzrela na Mamu Mae.

Schmatla som Beattinu hračku. V srdci ma pichla silná túžba. Bábika bola z drsnej hnedej látky, oči mala vyšité čiernou niťou a z čiernej vlny boli aj vyčnievajúce vrkôčiky. Prstom som prešla po bábikinej košeli, bol to ten istý štýl, aký sme mali oblečené s dvojičkami. Na nej mala bábika červenú zásteru. Hneď som si všimla, že je z rovnakej látky ako šatka na hlave Mamy Mae.

Keď nastala tma, pridali sa k nám Dory s malým Henrym. Často chodili do obytnej kuchyne. Tam som zistila, že Dory je najstaršia dcéra Mamy Mae. Dory som mala celkom rada, lebo

ma nechala na pokoji, ale jej bábätko ma otravovalo svojím prenikavým krikom.

Hoci ma dievčatá hrou rozptyľovali, neprestajne som jedným okom kontrolovala Maminu upokojujúcu prítomnosť. Zrazu sa rozleteli dvere a v nich sa zjavil muž obrovský ako tmavý medveď. Jeho postava sa rysovala oproti ešte tmavšej nočnej oblohe. Vyrazila som a pritisla sa k Mame. Fanny a Beattie vyskočili na rovné nohy a vytrielili k mužovi. Ten ich schytil do náručia a zdvihol. „Ocko!“ vykriekli. Len čo ich pustil, vrátili sa k hre a po Maminom povzbudení som sa k nim pripojila aj ja.

„Večer, Dory.“ Muž mal hlboký hlas, ktorý znel akoby spod zeme. Zastal pri mame malého Henryho a veľkú ruku jej položil na hlavu. „Ako to ísť tvojemu malému?“

„Ocko, nebyť dobre,“ odvetila Dory a ani len nezdvihla zrak z lavice, na ktorej tíšila dieťa. Dieťa sa zamrvilo, keď mu nežne potiahla opuchnuté ručičky, aby ich ukázala otcovi. „Keď on mať také veľké ruky, neprestať plakať,“ vysvetľovala.

Otec sa naklonil a hánkou nežne pohladil dieťa po líci. Potom sa vystrel, vzdychol si a veľkými krokmi podišiel k Mame Mae. Dievčatá sa rozchichotali a zakryli si oči, keď sa otec načiahol k Mame, privinul si ju k sebe a maznavo ju začal hladiť po krku. „George!“ zasmiala sa Mama a odtisla ho. Odstúpil, a keď zachytil môj pohľad, kývol mi. Rýchlo som sa odvrátila.

Belle čaká návštevu, povedala Mama Mae mužovi, akoby bolo treba vysvetliť moju prítomnosť. Pár si vymenil významné pohľady. Mama Mae sa potom obrátila ku kozubu. Naberala dusené mäso z čierneho kotlíka zaveseného nad otvoreným ohňom a Papa ukladal plné drevené tanieri na úzky stôl. Potom odhrnula uhlíky z ďalšieho čierneho železného hrnca v horúcom popole a vybrala z neho kukuričný koláč, z ktorého sa ešte parilo. Zhnednuté okraje boli upečené dochrumkava.

Traja dospelí pritiahli k stolu malé stolčeky a Fanny s Beattie ma postavili medzi seba, keď začali jesť. Všetko však bolo čudné, túžila som po dôvernosti obytnej kuchyne. Nemala som na jedlo

chuť, len som si ho prezerala. A keď mi Mama Mae prikázala jesť, rozplakala som sa.

„Pod' sem, Abinia,“ hlesla a len čo som k nej podišla, posadila si ma na kolená. „Dievčatko, ty musíš jesť. Ty potrebovať mäso na kosti. Aha, ja ti toto namočiť do omáčky a ty to zješ, aby byť silná ako Mama.“

Dvojičky sa rozosmiali. „Mama, ty ju pestovať ako bábätko,“ vyhrkla Fanny.

„No,“ spustila Mama, „možno ona byť moje nové bábätko a ja ju musieť kŕmiť. Teraz pekne otvoríš pusu, bábätko.“ Tak veľmi som túžila po jej materskom láskaní, že som zjedla kúsok kukuřičného chleba, ktorý mi namočila do hustej mäsovej omáčky. Neprestávala ma kŕmiť, zatiaľ čo rozprávala o kapitánovom odchode a ako Miss Martha zasa stratila nervy.

Dory vravela, že večer bude zasa musieť ísť do veľkého domu, nehovoriac o tom, čo urobí Miss Martha, keď kapitán ráno odíde. Mama Mae dodala, že by rada išla do veľkého domu ona a zostala s Miss Marthou, a tak by Dory mohla zostať s bábätkom.

Dory si zhlboka vzdychla a dodala: „Ty vieš, že ona chceť mňa.“ A Mama prikývla.

Takmer sme dojedli, keď sme zvonku začuli tlmené hlasy. Papa George začal vstávať a mne zovrelo žalúdok, ako ma Mama prudko posadila vedľa. „Nie, George!“ vyhrkla a postavila sa. „Ja a Dory ísť. Nikomu nebuť na nič dobré, ak hodiť do kotla ďalšieho muža.“

Počula som blížiace sa rýchle kroky, a keď sa dvere rozleteli dokorán, stála tam Belle lapajúc po vzduchu. Na hlave jej chýbal zelený šál a jej typický vrkoč mala rozpletený. Mama Mae ju vtiahla dovnútra, skôr než s Dory vybehli von. Belle ťažko oddychujúc sa oprela o stenu, potom sa vystrela, prešla k stolu a sadla si oproti Papovi.

Po chvíli spustila: „Tentoraz ona prišla za ním. Predtým nikdy nič také neurobila. Marshall, ten prišiel s ňou. Keď videla nový hrebeň a knihu, ktorú mi daroval, schytila ich a hodila do mňa. Marshall to videl a začal ma biť. Potom ho kapitán chytil a vystrčil von, no Miss Martha začala plakať a biť aj jeho. Vravel jej,

Martha, Martha, ovládaj sa, ale ona bola veľmi rozzúrená, tak mi povedal, aby som išla po Mamu.“ Belle si oprela lakte o stôl a položila si hlavu do dlaní.

Papa len pokrútil hlavou. „Ty vypýtať prepúšťacie papiere?“ spýtal sa po chvíli.

Belle odpovedala pomedzi prsty. „Vraví, že ich dostanem budúce leto.“

Vzduch naplnil otcov hnev, a keď sa postavil, odstrčil stôl takou silou, až dva drevené tanieri zleteli na zem. „Budúci rok! Budúci rok! Vždy nabudúce! Niečo tu stať, ak on ti nedať tie papiere!“

Keď sa dvere za ním zatvorili, prekvapilo ma väčšmi než kohokoľvek iného, že moja večera si bez varovania našla cestu von. Ihneď som však pocítila úľavu, keďže moja nedobrovoľná reakcia zamestnala Belle, a kým ma umývala, upokojila sa.

Dvojičky nás pozorovali zo svojho slamníka, vedľa nich sladko spal Henry. Len čo Belle so mnou skončila, usadila ma vedľa nich a potom sa dala do upratovania miestnosti. Keď už bol všade poriadok, Belle k nám podišla, vzala spiace bábätko do náručia a kývla mi, aby som sa k nej pripojila. Všetci sme stuhli, keď sme zvonku začuli dutý zvuk, ale po chvíli prišla Fanny na zdroj. „Papa zasa rúbať drevo,“ zašepkala.

Odchádzali sme do Bellinho domu a biely mesiac ponúkal len tieň postavy pri vzdialenom konci chatrče, kde Papa pracoval.

„Papa?“ šepla Belle, „Papa?“

Buchot prestal.

„Papa, netráp sa. Ja tie papiere dostanem,“ vyhlásila do ticha.